

Værøy kommune
v/rådmannskontoret og næringsavdelingen
8063 Værøy

E-post: postmottak@varoy.kommune.no

Magnus Eilertsen
Vågstranda,
8063 Værøy

UTKAST TIL NÆRINGSPLAN – HØRINGSSVAR

Det vises til forslag til næringsplan for Værøy kommune som er lagt ut til offentlig ettersyn. Undertegnede vil med dette gi noen kommentarer til planforslaget og prosessen videre.

Generelle kommentarer:

- Værøy er en av landets minste kommuner, og næringslivet er i all hovedsak basert på fiskeri og landbasert virksomhet tilknyttet fiskeriene. I planforslaget er det listet opp en rekke ulike satsingsområder for perioden 2013-2025. Jeg tolker dette som en intensjon og et ønske om å utvikle flere ”bein å stå på”, slik at den framtidige næringsstrukturen kan få et mer robust og sammensatt preg. Jeg har full forståelse for slike ønsker og framtidvisjoner.
- På den annen side mener jeg at man fort kan gå i en felle ved å legge opp til en slik bredde i satsingsområdene. Skal næringsplanen oppnå legitimitet og troverdighet, er det viktig at man setter seg realistiske målsettinger og følger disse kontinuerlig opp. Utkastet er etter mitt syn noe overambisiøst, og jeg mener at kommunen tar seg vann over hodet dersom alle disse satsingsområdene inkluderes i den endelige planen. Legger man lista for høyt, er det en viss fare for at man ikke får utrettet noe som helst – fordi begrensede ressurser og kapasiteter kanaliseres i alle retninger – istedenfor målrettet satsing innenfor enkelte felt. Jeg tror med fordel at man kunne lagt et par av satsingsområdene på is foreløpig, og heller kommet tilbake til disse ved en senere rullering av planen.
- Fra ulike hold er det blitt pekt på at Værøys ensidige avhengighet av fiskeriene er en svakhet. Dette kan man selvsagt diskutere i det vide og brede, men jeg tror likevel ikke at man kommer bort fra at Værøy i overskuelig framtid vil være fundamentalt avhengig av fiskeriene, og at utvikling innenfor andre typer næringsvirksomhet vil være nokså begrenset. Siden slutten av 1980-tallet har det blitt sonderet og lagt ned mye arbeid for å finne alternative næringsveier for øykommunen, som et supplement til fiskerinæringa. Kort sagt har ikke denne innsatsen båret fram de fruktene som man kanskje på forhånd hadde håpet på. I denne sammenheng bør det selvsagt nevnes at det i mellomtiden har dukket opp innovative satsinger som ikke er fiskerirelaterte. I så måte er ”Kaosheimen” og ”Lofoten Sjokolade” gode eksempler på slike tiltak. Men det store bildet er at utviklingspotensialet er størst innenfor fiskerinæringa. Nettopp derfor mener jeg at en videreutvikling av dagens næringsstruktur knyttet til fiskeri og fiskeindustri bør ha en førsteprioritet i Værøy kommunes strategiske næringsplan.

Spesifikke kommentarer

- I kapittel 4.0 står det å lese at visjonen for Værøy kommune er: ”Værøy – En oase i havet, med 1000 års erfaring og tradisjon.” Dette forvirrer litt, fordi kommunen for noen få år siden vedtok at visjonen skulle være: ”Værøy – et levende kystsamfunn”. Har kommunen vedtatt en ny visjon i etterkant av det, eller er det snakk om en egen visjon for Værøy kommunes strategiske næringsplan? Dette bør avklares.
- I kapittel 9.0 listes de ulike satsingsområdene opp. Blant annet er ”turisme og kulturbasert næringsutvikling” et eget satsingsfelt. Jeg kan imidlertid ikke finne en nærmere omtale og beskrivelse av dette satsingsområdet. Jeg regner med at dette skyldes en bagatellmessig glipp, og går ut ifra at det foreligger slik beskrivelse i tidligere dokumenter i saken.
- I kapittel 9.0 benyttes overskriften ”Havbruk, fiske og fiskeindustri” på en av satsingene. I omtalen under bør det i større grad framkomme hva en legger i begrepet havbruk; er det her snakk om alle former for havbruksvirksomhet, fra lakseoppdrett til torskeoppdrett?
- I kapittel 9.0 er offshorevirksomhet brukt som tittel på et av satsingsområdene. All den tid planen understreker at den ikke tar stilling til spørsmålet om oljevirksomhet utenfor Lofoten, er det påfallende at begrepet ”offshorevirksomhet” er benyttet. På side seks i planutkastet står det å lese hva planen definerer som offshorevirksomhet: ”Med offshorevirksomhet menes verftsindustri, anlegg for olje- og gassindustri, bunker- og drivstoffanlegg, installasjoner for overvåkning av havområder og oljevernberedskapsanlegg.” Selve begrepet offshore er i særdeleshet knyttet til oljevirksomhet som pågår til havs (jf. Bokmålsordboka på nett). Da blir det en svært tvilsom utvanning av begrepet å forsøke å knytte det direkte til ”verftsindustri, bunkersanlegg, og installasjoner for overvåkning av havområder”. Her er det etter mitt skjønn behov for en tydeligere begrepsfastsetting og en mer eksplisitt avgrensning.
- Mitt forslag er at man tar bort begrepet ”offshorevirksomhet” i strategisk næringsplan, og erstatter det med ”maritim industri og infrastruktur” og ”etablering av en helhetlig oljevernberedskap”. Under ”maritim industri og infrastruktur” kan man sortere verftsindustri, bunker- og drivstoffanlegg – mens installasjoner for overvåkning av havområder og oljevernberedskapsanlegg kan komme under fasetten ”etablering av en helhetlig oljevernberedskap”. På den måten unngår man unødige misforståelser og tvetydige signaler.
- Som nevnt benyttes begrepet offshorevirksomhet i all hovedsak om oljeutvinning som foregår til havs. Da blir det inkonsekvent å bruke denne betegnelsen i strategisk næringsplan, fordi de nære havområdene utenfor Lofot-øyene (Nordland VI og Nordland VII) foreløpig er stengt for petroleumsvirksomhet og leteboring. Dersom fiskerikommunen Værøy vedtar at man skal satse på ”offshorevirksomhet”, vil det etter mitt syn sende indirekte signaler utad om at kommunen stiller seg positiv til en åpning for oljeboring i de nære havområdene.
- Dersom de nevnte områdene åpnes for oljeleting i framtiden, så er det ingenting i veien for å vurdere hvorvidt en skal integrere en konkret satsing knyttet til offshorevirksomhet i Nordland VI og Nordland VII gjennom en rullering av strategisk næringsplan.
- Når det gjelder avsnittet om infrastruktur i kapittel 9.0, listes det opp en del tiltak som ”bør vurderes settes i verk”. Her bør tiltakene kunne føres opp i en prioritert rekkefølge, ut ifra hvilke prosjekter som bør gjennomføres i nærmeste framtid – og hvilke tiltak som det ikke haster å få utført.

- I kapittel 10 og 11 listes det opp definisjoner på kortsikte og langsiktige tiltak. Jeg mener at man bør foreta en gjennomgang av planen med sikte på å plassere de ulike satsingsområdene og konkrete tiltakene (som er nevnt) på en tidshorison, slik at man får en oversikt over hva planen betrakter som kortsiktige og langsiktige tiltak og mål.

Kommentarer til videre prosess:

- Jeg ser at rekkefølgen på prosessen, i henhold til plandokumentet, fortøner seg slik:
...)
11) Innarbeidelse av nye innspill
12) Politisk sluttbehandling og godkjenning

Jeg har registrert at det gjennom Værøyposten og på Værøy kommunes nettside er blitt annonsert at planutkastet er lagt ut til høring. Men jeg er usikker på hvor mange som faktisk klikker seg inn på PDF-fila for å lese planen. For å sikre at flest mulig får et visst kjennskap til hovedtrekkene i planutkastet, kunne kanskje en kort gjennomgang av de foreslåtte satsingsområdene blitt presentert på en side i sommerutgaven av Værøyposten. En slik framgangsmåte tror jeg vil bidra til at flere vil kommentere planforslaget og komme med konstruktive og nyttige innspill før sluttbehandlingen.

- Dette fordrer imidlertid at høringsfristen må utvides noe. På den annen side kan jeg ikke se at dette skulle være noen nevneverdig ulempe, da jeg går ut ifra at prosessen med å innarbeide nye innspill (punkt 11) neppe kommer i gang før en tid etter sommerferien (september?).

1. juni 2013

Med vennlig hilsen

Magnus Eilertsen